

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
(повне найменування вищого навчального закладу)

Навчально-науковий інститут біології, хімії та біоресурсів
(назва інституту / факультету)

Кафедра ботаніки та природоохоронної діяльності
(назва кафедри)

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Директор

Руслан БЕСПАЛЬКО

29 " **серпня** 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
Педагогічна практика

(назва навчальної дисципліни)

обов'язкова

Освітньо-професійна програма Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)

(назва програми)

Спеціальність 014.05 – Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)

(вказати: код, назва)

Галузь знань 01 – Освіта/Педагогіка

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

(вказати: перший бакалаврський/другий магістерський)

Навчально-науковий інститут біології, хімії та біоресурсів

(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання українська

(вказати: на якій мові читається дисципліна)

Чернівці 2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Педагогічна практика» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)» першого рівня вищої освіти (бакалавр). ¶

¶
¶

Розробники: Решетюк Олеся Володимирівна, к.б.н., доцент кафедри ботаніки та природоохоронної діяльності; Літвіненко Світлана Григорівна, к.б.н., доцент кафедри ботаніки та природоохоронної діяльності; Токарюк Алла Іларіонівна, к.б.н., асистент кафедри ботаніки та природоохоронної діяльності ¶
.....(П.І.Б. авторів, посада, науковий ступінь, вчене звання) ¶

¶
Викладачі, що забезпечують проведення даної навчальної дисципліни: ¶
Решетюк Олеся Володимирівна, к.б.н., доцент кафедри ботаніки та природоохоронної діяльності; ¶
Літвіненко Світлана Григорівна, к.б.н., доцент кафедри ботаніки та природоохоронної діяльності; ¶
Токарюк Алла Іларіонівна, к.б.н., асистент кафедри ботаніки та природоохоронної діяльності ¶

Погоджено з гарантом ОП Світлана ЛІТВІНЕНКО
(підпис)

Затверджено на засіданні кафедри ботаніки та природоохоронної діяльності

Протокол № 1 від «28» серпня 2025 року

Завідувач кафедри Ілля ЧОРНЕЙ
(підпис)

Схвалено методичною радою навчально-наукового інституту

Протокол № 1 від «29» серпня 2025 року

Голова методичної ради Галина МОСКАЛИК
(підпис)

Мета навчальної дисципліни: закріпити та поглибити теоретичні знання, отримані студентами у процесі вивчення професійно-орієнтованих дисциплін у системі фахової підготовки, сформувані та закріпити практичні навички педагогічної діяльності, розвинути вміння добирати сучасні методи й форми педагогічної діяльності, застосовувати інноваційні технології навчання для розв'язання конкретних навчальних і виховних завдань.

Пререквізити: знання, вміння та навички з дисциплін «Українська мова (за професійним спрямуванням)», «Основи загальної хімії», «Психологія (загальна, вікова та педагогічна)», «Педагогіка з основами педмайстерності», «Методика соціально-виховної роботи в сучасних умовах», «Риторика», «Вступ до спеціальності», «Ботаніка», «Зоологія безхребетних», «Загальна цитологія», «Гістологія», «Систематика вищих рослин», «Зоологія хребетних», «Біохімія», «Біологія індивідуального розвитку», «Анатомія людини», «Генетика», «Мікробіологія», «Вірусологія», «Фізіологія рослин», «Біофізика», «Молекулярна біологія», «Теорія еволюції», «Імунологія», «Біотехнологія», «ІТ- та онлайн-сервіси у професійній діяльності вчителя», «Здоров'язбережувальні технології та домедична допомога», «Інклюзивна освіта», «Методика викладання біології та основ здоров'я», «Вікова анатомія та фізіологія з основами гігієни».

Результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни сприятиме формуванню загальних і фахових компетентностей:

Загальні компетентності:

- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел в галузі біології, здоров'я людини, педагогіки, психології та методики викладання (ЗК04);
- Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, проводити дослідження на відповідному рівні у галузі біологічних наук і на межі предметних галузей, (ЗК07);
- Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу, здатність генерувати нові ідеї (ЗК08);
- Комунікативні навички, міжособистісна компетентність: вміння взаємодіяти з іншими людьми, організувати комунікацію учнів, працювати в команді зі своїми колегами, поєднувати в освітньому процесі учнів, їх батьків, вчителів, адміністрацію, створювати рівноправне, справедливе освітнє середовище, що сприяє навчанню всіх учнів, здатність аналізувати складні ситуації, що стосуються освітнього процесу і розвитку в особливих контекстах (ЗК10).

Фахові компетентності:

- Здатність оперувати сучасною термінологією, науковими поняттями, законами, концепціями, вченнями і теоріями біології та здоров'я людини та вміння аналізувати шляхи розвитку сучасної біології та здоров'язбережувальних технологій (ФК01);

- Сучасні уявлення про основні принципи та методи викладання біології, основ здоров'я у закладах загальної середньої освіти різних типів, здатність до перенесення системи наукових знань зі спеціальності у площину навчального предмету, здійснення структурування та розподілу навчального матеріалу (ФК03);
- Уміння здійснювати добір методів і засобів навчання біології та основ здоров'я, спрямованих на розвиток здібностей учнів з урахуванням їх індивідуальних та вікових особливостей, міжособистісних взаємин школярів у групі та класі, усвідомлення рівних можливостей і гендерних питань (ФК10);
- Забезпечення охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими потребами), їхньої рухової активності в освітньому процесі та позаурочній діяльності. Здатність здійснювати професійні функції в процесі інклюзивного навчання (ФК11);
- Здатність розуміти й застосовувати базові знання з медико-біологічних дисциплін для обрання ефективних шляхів і способів збереження, зміцнення та відновлення здоров'я людини. Уміння складати харчовий раціон із урахуванням реальних можливостей і користі для здоров'я (ФК12);
- Здатність застосовувати знання з вікової анатомії, фізіології та психології для організації педагогічної діяльності і спілкування особистості в різні вікові періоди та враховувати вікові особливості людини в навчальній та психолого-педагогічній роботі (ФК14);
- Здатність застосовувати сучасні методи й освітні технології, у тому числі й інформаційні, для забезпечення якості навчально-виховного процесу в загальноосвітніх закладах (ФК15);
- Здатність забезпечувати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з біології та основ здоров'я, здійснювати діагностику, прогнозування ефективності та корекції освітнього процесу на основі вивчення психолого-педагогічних особливостей формування в учнів ключових та предметних компетентностей (ФК16).

В результаті вивчення навчальної дисципліни кожен студент повинен **знати:**

- зміст навчальних програм шкільних дисциплін «Біологія» (7-8 класи за вимогами НУШ; 9-11 класи чинні програми)
- зміст навчальних програм інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут»;
- зміст підручників із відповідних дисциплін

вміти:

- застосовувати різні методи ведення навчально-виховної роботи на уроках біології та інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут», а також у позаурочний час;
- готувати й проводити уроки різних типів;

- складати план-конспект уроку відповідно до сучасних методичних вимог;
- оцінювати знання та вміння учнів відповідно до вимог нормативних документів;
- упроваджувати сучасні методи і форми педагогічної діяльності, інноваційні технології у процес навчання як на уроках, так і у позакласній діяльності.

Вивчення навчальної дисципліни забезпечує досягнення наступних програмних результатів навчання:

- Знати та розуміти основи біологічної та здоров'язбережувальної наук на рівні, необхідному для роботи у закладах загальної середньої освіти, оперувати сучасною термінологією, науковими поняттями, законами, концепціями, вченнями і теоріями (ПР02);
- Застосовувати сучасні інформаційні технології, програмні засоби та ресурси Інтернету для інформаційного забезпечення професійної діяльності з метою планування, виконання, та аналізу даних з подальшою презентацією результатів експериментальних досліджень в галузі біології та здоров'я людини (ПР10);
- Розробляти навчально-методичні матеріали (навчальні програми, навчально-тематичні плани) на основі освітнього стандарту та типових програм з урахуванням виду освітньої установи, застосовувати педагогічні технології на достатньому рівні; вміти надавати професійні консультації в галузі біології та здоров'я людини, популяризувати професійні знання та відстоювати науковий світогляд (ПР13);
- Володіти навичками працювати самостійно або в команді, вміти отримати результат в рамках обмеженого часу з урахуванням професійної сумлінності та унеможливлення плагіату. Володіти іноземною мовою, включаючи спеціальну термінологію, для пошуку інформації (ПР17);
- Бути здатним вчитися упродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності здобуті під час навчання компетенції. Володіти прийомами самоосвіти і самовдосконалення. Уміти проектувати траєкторію професійного росту й особистого розвитку, застосовуючи набуті знання (ПР18).

Опис навчальної дисципліни Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	4-й	7	4	120							Іспит Іспит
		8	4	120							

Структура змісту навчальної дисципліни

№	Назви тем занять
ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА З БІОЛОГІЇ	
Навчальна робота	
1.	Аналіз навчальних програм з біології та планів роботи вчителя біології
2	Відвідування та аналіз уроків біології у 7–11 класах (не менше 10 уроків)
3	Відвідування та аналіз уроків з інших предметів у закріпленому за студентом класі в якості класного керівника (не менше 10 уроків)
4	Підготовка та проведення уроків з біології (не менше 10 уроків), з яких 4 уроки – залікові, з розділів «Рослини», «Тварини», «Біологія людини», «Загальна біологія»
Методична робота	
5	Ознайомлення із досвідом науково-методичної роботи вчителів біології бази практики
6	Опрацювання методичної літератури
7	Розробка планів-конспектів уроків з біології. Формування завдань для самоперевірки та перевірки знань учнів
Виховна робота	
8	Розробка та проведення виховного заходу з біології
9	Участь у поточній роботі класного керівника
10	Відвідування та аналіз усіх позакласних заходів у закріпленому за практикантом класі
Аналітико-підсумкова робота	
11	Складання психолого-педагогічної характеристики класу
12	Підготовка звіту про проходження педпрактики та звітування на кафедрі про результати педпрактики
ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА З ІНТЕГРОВАНОГО КУРСУ «ЗДОРОВ'Я, БЕЗПЕКА ТА ДОБРОБУТ»	
Навчальна робота	
13	Аналіз навчальних програм з інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут» та планів роботи учителя-предметника
14	Відвідування та аналіз уроків з інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут» (не менше 10 уроків)
15	Відвідування та аналіз уроків з інших предметів у закріпленому класі в якості класного керівника в 5–9 класах (не менше 10 уроків)
16	Підготовка та проведення уроків з інтегрованого курсу (не менше 10 уроків), з яких 4 залікові з розділів «Здоров'я і безпека людини», «Фізична складова здоров'я», «Психічна й духовна складові здоров'я», «Соціальна складова здоров'я»
Методична робота	

17	Опрацювання тематичної методичної літератури
18	Підготовка планів-конспектів уроків з інтегрованого курсу, розробка дидактичних завдань, завдань для самоперевірки та перевірки знань учнів
	Виховна робота
19	Методична розробка та проведення виховного заходу з формування мотивацій до здорового способу життя
20	Відвідування та аналіз позакласних заходів з формування мотивацій до здорового способу життя у закріпленому класі
	Аналітико-підсумкова робота
21	Складання психолого-педагогічної характеристики класу
22	Підготовка звіту про проходження педпрактики з інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут» та звітування на кафедрі про проходження педагогічної практики

Завдання для самостійної роботи студентів

№	Назва теми
1	Розробка планів-конспектів уроків
2	Підготовка методичної розробки виховного / позакласного заходу з біології
3	Підготовка методичної розробки виховного / позакласного заходу з інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут»
4	Вивчення плану роботи класного керівника
5	Опрацювання методичної літератури, необхідної для ефективного планування та проведення уроків і позакласних занять
6	Ведення щоденника практики, в якому слід зазначати результати виконаної роботи в школі (спостереження відвіданих уроків і результати аналізу проведених практикантом уроків, відомості про позакласну і позашкільну роботу, виховні заходи в закріпленому класі, а також особисті роздуми педагогічного характеру)
7	Складання психологічної характеристики класу
8	Аналіз та систематизація набутого під час педагогічної практики досвіду навчальної та виховної роботи. Складання рефлексивного есе про проходження практики
9	Написання звіту про проходження педагогічної практики

Бази педагогічної практики

Практика проводиться на базі закладів загальної середньої освіти м. Чернівці, Чернівецької та сусідніх областей. Бази практик в особі їх керівників разом з керівниками практик від кафедр несуть відповідальність за організацію, якість і результати практики здобувачів вищої освіти.

З базами практики Університет завчасно укладає договори на проведення практики за встановленою формою. Тривалість дії договорів погоджується договірними сторонами, яка визначається на період конкретного виду практики.

Договір, згідно зі встановленою формою, готується у двох примірниках: один – Університету, другий – бази практики. Примірник договору Університету реєструється у відповідному журналі та зберігається на кафедрі або в деканаті.

Здобувачі вищої освіти можуть самостійно, за погодженням із відповідною кафедрою, обирати місце проходження педагогічної (виробничої) практики і пропонувати її для укладання відповідного договору.

Студенти на практиці підпорядковуються керівникам практики від начального закладу (бази практики), а також кафедри, інституту й університету.

Перелік обов'язків керівника практики від кафедри, керівника практики від бази практики та студентів-практикантів наведений відповідно до «Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича»

(<https://www.chnu.edu.ua/media/f0hmkusm/polozhennia-pro-praktyku-2025.pdf>)

Обов'язки керівника практики від кафедри:

- забезпечує ознайомлення кожного практиканта із завданнями практики згідно робочої програми практики;
- представляє студентів-практикантів керівнику бази практики, який закріплює практикантів за керівниками від бази практики.
- надає практикантам організаційну та методичну допомогу у вирішенні завдань, визначених програмою практики;
- аналізує та оцінює звітну документацію;
- оцінює роботу студентів;
- своєчасно подає завідувачу кафедри письмовий звіт про проведення практики із зауваженнями і пропозиціями щодо її поліпшення.

Обов'язки керівників практики від бази практики:

- забезпечити необхідні умови для виконання студентом програми практики та, за необхідності, внесення коректив щодо підвищення ефективності проведення практики;
- провести інструктивну (у перший день практики) нараду зі студентом-практикантом. У разі потреби навчити студента-практиканта безпечних методів праці;
- забезпечити облік виходів на роботу студента-практиканта. Про всі порушення трудової дисципліни, внутрішнього розпорядку та про інші порушення повідомляти заклад освіти;
- своєчасно попереджувати нещасні випадки, порушення, які можуть трапитися зі студентом під час проходження практики, а у їх випадку, розслідувати комісією бази практики разом із завідувачем кафедри та відповідальним на кафедрі за практику;
- після закінчення практики надати студенту-практиканту характеристику за підписом керівника бази практики.

Здобувачі вищої освіти Університету при проходженні практики зобов'язані:

- до початку практики одержати від керівника практики від кафедри консультації щодо оформлення всіх необхідних документів;
- своєчасно прибути на базу практики;
- у повному обсязі виконати програму практики та індивідуальні завдання керівників практики від кафедри та бази практики;
- вивчити і дотримуватися правил внутрішнього розпорядку бази практики, правил і норм охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії та відповідно до законодавства;
- своєчасно подати керівнику практики від кафедри звітну документацію, що вимагається програмою практики, й захистити звіт про проходження практики.

Організація й проведення педагогічної практики

Проходження практики відбувається на базі закладів загальної середньої освіти, що мають усі необхідні умови для здійснення професійної освіти.

Перед початком педагогічної практики керівник практики від кафедри проводить установчу конференцію, яка присвячується ознайомленню студентів із порядком проходження педагогічної практики, правами й обов'язками студентів, змістом практики. Безпосереднє керівництво групою студентів-практикантів покладається на кафедрального керівника практикою.

Практика проводиться з відривом від занять, а тому студенти повинні систематично працювати упродовж терміну практики у навчальному закладі (який є базою практики), дотримуючись прийнятих там правил внутрішнього розкладу. Тривалість робочого часу студентів під час проходження практики регламентується Кодексом законів про працю України і складає 30 годин (1 кредит) на тиждень.

Система контролю та оцінювання

Практика завершується оформленням звітної документації, яка подається керівникам практики від кафедри.

Підведення підсумків практики

Студент зобов'язаний вчасно здати звітну документацію керівнику практики від кафедри. До звітної документації входять:

- звіт про проходження педагогічної практики (у звіті здійснюється аналіз всіх напрямів діяльності студента під час педагогічної практики);
- щоденник практики; обов'язкова наявність у щоденнику самооцінки та оцінки вчителя до кожного із залікових уроків
- плани-конспекти залікових уроків з протоколами їх обговорення за підписом вчителя-керівника практики від бази практики у щоденнику практики;
- методична розробка позакласного заходу з оцінкою керівника практики від бази практики;
- психологічна характеристика класу з оцінкою керівника практики від бази практики;

- характеристика на студента-практиканта з оцінкою та підписом керівника практики від бази практики та засвідчена печаткою від бази практики .

Після закінчення терміну практики студенти звітують про виконання програми та індивідуального завдання.

Підсумковий контроль здійснюється комісією, яку призначає завідувач кафедри. До складу комісії можуть входити відповідальні особи від структурного підрозділу (навчально-наукового інституту), керівники практики від кафедри, керівники практики від баз практики (за можливості), викладачі кафедри, які викладали студентам дисципліни професійної підготовки. Підбиття результатів практики відбувається відповідно до принципів та критеріїв, передбачених робочою програмою практики. Комісія може заслуховувати звіт про проходження практики здобувачів вищої освіти на базах практики в останній день її проходження, або на кафедрі протягом перших п'яти днів після її завершення.

Здобувачеві вищої освіти, який не виконав програми практики з поважних причин (підтверджених документально), може бути надано право на проходження практики повторно за умов, визначених Університетом та погоджених із базою практики, крім тих випадків, коли практика проходила в останній семестр перед атестацією.

Критерії оцінювання виконаних завдань педагогічної практики з біології

	Види завдань	Кількість балів
1.	Відвідування та аналіз уроків (оцінюється за щоденником практики)	10
2.	Підготовка та проведення залікових уроків з біології; обов'язкова наявність у щоденнику самооцінки та оцінки вчителя до кожного із залікових уроків	40 (максимум 10 балів за кожен заліковий урок)
3.	Розробка розгорнутих планів-конспектів залікових уроків з біології (обов'язково вказувати перелік джерел інформації, які було використано)	20 (максимум 5 балів за кожен план-конспект)
4.	Проведення позакласного виховного заходу з біології	10
5.	Методична розробка позакласного виховного заходу (обов'язково вказувати перелік джерел інформації, які було використано при розробці сценарію)	10
6.	Психологічна характеристика класу	5
7.	Захист педпрактики (звіт, презентація, відповіді на запитання)	5
	РАЗОМ	100

Критерії оцінювання виконаних завдань педагогічної практики з інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут»

	Види завдань	Кількість балів
1.	Відвідування та аналіз уроків (оцінюється за щоденником практики!)	10

2.	Підготовка та проведення залікових уроків з інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут»; обов'язкова наявність у щоденнику самооцінки та оцінки вчителя до кожного із залікових уроків	40 (максимум 10 балів за кожен заліковий урок)
3.	Розробка розгорнутих планів-конспектів залікових уроків з інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут» (обов'язково вказувати перелік джерел інформації, які було використано)	20 (максимум 5 балів за кожен план-конспект)
4.	Проведення позакласного виховного заходу з формування мотивацій до здорового способу життя	10
5.	Методична розробка позакласного виховного заходу (обов'язково вказувати перелік джерел інформації, які було використано при розробці сценарію)	10
6.	Психологічна характеристика класу	5
7.	Захист педпрактики (звіт, презентація, відповіді на запитання)	5
РАЗОМ		100

Оцінка за дисципліну виставляється за сумою всіх отриманих балів згідно зі шкалою оцінювання. При цьому у відомості зазначається кількість набраних балів, оцінка за шкалою ECTS і оцінка за національною шкалою.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка (сума балів)	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
80-89	B	добре
70-79	C	
60-69	D	задовільно
50-59	E	
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Рекомендована література

1. Барна М.М., Барна Л. С., Яцук Г. Ф. Навчальні заняття з біології : можливі варіанти. Тернопіль : Астон, 2005. 140 с.
2. Богданова О.К. Сучасні форми і методи викладання біології в школі. Харків: Основа, 2003. 80 с.
3. Гнатюк В. В., Упатова І. П., Дехтярьов, О. О., & Куруц Н. В. Віртуальні лабораторії в біологічній освіті: моделювання експериментальних досліджень. *Академічні візії*, 2023 (21). URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/479>

4. Грицай Н.Б. Методика навчання біології : навчальний посібник. Рівне : РДГУ, 2016. 272 с.
5. Загальна методика навчання біології : навч. посібник / [І. В. Мороз, А. В. Степанюк, О. Д. Гончар та ін.] ; за ред. І. В. Мороза. Київ : Либідь, 2006. 592 с.
6. Карташова І., Сушко І. Конструктор нетрадиційного уроку біології: Навчально-методичний посібник. Херсон: Вид-во ПП. Вишемирський В.С., 2016. 84 с.
7. Козленко О. Г. Моделювання в біології. 10-11 класи : навчальний посібник. [Електронне видання]. Київ : Педагогічна думка, 2022. 103 с. URL: <https://undip.org.ua/library/modeliuvannia-v-biolohii-10-11-klassy/>
8. Навчальна програма для закладів середньої освіти. Біологія і екологія. 10 – 11 класи. Рівень стандарту / Затверджено Міністерством освіти і науки України (наказ № 1407 від 23.10.2017 р.). – 15 с.
9. Навчальна програма інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут» 5-6 класи на основі модельної для закладів загальної середньої освіти (автори: Шиян О., Волощенко О., Гриньова М., Дяків В., Козак О., Овчарук О., Седоченко А., Сорока І., Страшко С.). URL: <https://mon.gov.ua/osvita-2/zagalna-serednya-osvita/osvitni-programi/navchalni-prohramy-na-osnovi-modelnykh>
10. Навчальна програма «Біологія. 7 клас» для закладів загальної середньої освіти НУШ (за модельною навчальною програмою «Біологія. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори П.Г. Балан, О.М. Кулініч, Л.П. Юрченко). URL: <https://mon.gov.ua/osvita-2/zagalna-serednya-osvita/osvitni-programi/navchalni-prohramy-na-osnovi-modelnykh>
11. Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут. 7-9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Шиян О. І., Дяків В. Г., Седоченко А. Б., Страшко С. В.). «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 16 серпня 2023 року № 1001). URL: <https://mon.gov.ua/osvita-2/zagalna-serednya-osvita/osvitni-programi/modelni-navchalni-programi-dlya-5-9-klasiv-novoi-ukrainskoi-shkoli-zaprovdzhuyutsya-poetapno-z-2022-roku>
12. Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. Затв. Вченою радою Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (протокол № 1 від 27.01.2025 р.) URL: <https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polozhennia-pro-provedennia-praktyky-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-yurii-fedkovycha/>
13. STEM-освіта: теорія та практика : збірник науково-методичних матеріалів / уклад.: О. В. Лозова, І. П. Василяшко, О. В. Коршунова. Київ : Видавничий дім «Освіта», 2023. 254 с. URL: <https://imzo.gov.ua/stem-osvita/navchalno-metodichniy-materiali-dlya-vchiteliv/>

Інтернет-ресурси

1. <http://www.mon.gov.ua> – Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України
2. <https://naurok.com.ua/> - освітній проєкт «На урок»
3. <https://osvita.ua/> - український інформаційний портал «Освіта.UA»
4. <https://super.urok-ua.com/> - освітній портал SUPER.UROK-UA
5. <https://teach-hub.com/> - дистанційна академія TeachHub
6. <https://umity.in.ua/> - освітня платформа «УМІТИ»
7. <https://vseosvita.ua/> - національна освітня платформа «Всеосвіта»

Організація, проведення і підведення підсумків педагогічної практики регламентуються «Положенням про проведення практики здобувачів вищої освіти Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича»

Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. Затверджено Вченою радою університету, протокол № 1 від 27 січня 2025 р.
<https://www.chnu.edu.ua/media/f0hmkusm/polozhennia-pro-praktyku-2025.pdf>

Політика академічної доброчесності

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

✓ «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/jxpbs0zb/etychnyi-kodeks-chernivetsko-ho-natsionalnoho-universytetu.pdf>

✓ «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/n5nbzwwb/polozhennia-chnu-pro-plahi-at-2023plusdotatky-31102023.pdf>